

Συνοπτικός πίνακας περιεχομένων

Κυριότερα ακρωνύμια – Συντομογραφίες	21
Κατάλογος διαγραμμάτων, πινάκων και εικόνων	25
Πρόλογος, Γ. Δούνιας	27
Πρόλογος, Π. Υψηλάντης	29
Εισαγωγή	31

ΜΕΡΟΣ Ι: ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

1	Η έννοια της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού	37
2	Η εξέλιξη της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού	55
3	Η διεπιστημονική προσέγγιση της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού	73
4	Η Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα	87

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

1	Προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού	101
2	Επιλογή και τοποθέτηση του ανθρώπινου δυναμικού	121
3	Η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού	145
4	Αξιολόγηση της απόδοσης του ανθρώπινου δυναμικού	169
5	Μέθοδοι παρακίνησης του ανθρώπινου δυναμικού	193
6	Επικοινωνία, διοίκηση της γνώσης και ανθρώπινο δυναμικό	221
7	Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και η Αρχή του Peter	235
8	Υγιεινή και ασφάλεια στον χώρο εργασίας	251
9	Εργασιακές σχέσεις και εργασιακά δικαιώματα – Ο ρόλος του συνδικαλιστικού κινήματος και η προστασία των εργαζομένων	275
10	Ειδικά θέματα στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού	295

**ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ –
ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ**

1	Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας για το ανθρώπινο δυναμικό	321
2	Εναρμόνιση προσωπικής και επαγγελματικής ζωής	337
3	Η πρόκληση της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού σε περιόδους οικονομικής και κοινωνικής κρίσης	353
4	Η διοίκηση της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας στις σύγχρονες επιχειρήσεις	371
5	Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού, Δ. Τσέλιος	397
6	Στρατηγική Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού στην εποχή της παγκοσμιοποίησης	423
	ΕΠΙΜΥΘΙΟ – Ο επίλογος της διήγησης	445
	Ελληνοαγγλικό γλωσσάριο κυριότερων εννοιών	449
	Παραρτήματα	457

Περιεχόμενα

Κυριότερα ακρωνύμια – Συντομογραφίες	21
Κατάλογος διαγραμμάτων, πινάκων και εικόνων	25
Πρόλογος, Γ. Δούνιας	27
Πρόλογος, Π. Υψηλάντης	29
Εισαγωγή	31

ΜΕΡΟΣ Ι: ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

1 Η έννοια της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού	37
1.1 Εννοιολογικές οριοθετήσεις	38
1.1.1 Η ΔΑΔ στην Ελλάδα	43
1.2 Γιατί ΔΑΔ;	47
Σύνοψη	50
Λέξεις-κλειδιά	50
Ερωτήσεις για συζήτηση	50
Βιβλιογραφία	50
Ελληνόγλωσηση	50
Ξενόγλωσηση	52
Διαδικτυακές πηγές	53
2 Η εξέλιξη της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού	55
Σύνοψη	68
Λέξεις-κλειδιά	68
Ερωτήσεις για συζήτηση	68
Βιβλιογραφία	69
Ελληνόγλωσηση	69
Ξενόγλωσηση	70
Θεσμικά κείμενα	70
Διαδικτυακές πηγές	71
3 Η διεπιστημονική προσέγγιση της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού	73
Σύνοψη	83
Λέξεις-κλειδιά	83
Ερωτήσεις για συζήτηση	83
Βιβλιογραφία	84
Ελληνόγλωσηση	84

Ξενόγλωσση	85
Θεσμικά κείμενα	85
Διαδικτυακές πηγές	86
4 Η Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα	87
4.1 Διαφορές δημόσιων και ιδιωτικών οργανώσεων	87
4.2 Διαφορές στη ΔΑΔ	90
Σύνοψη	95
Λέξεις-κλειδιά	95
Ερωτήσεις για συζήτηση	95
Βιβλιογραφία	96
Ελληνόγλωσση	96
Ξενόγλωσση	97
Θεσμικά κείμενα	98
Διαδικτυακές πηγές	98
ΜΕΡΟΣ II: ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	
1 Προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού	101
1.1 Προγραμματισμός του ανθρώπινου δυναμικού	102
1.2 Αξιολόγηση και ανάλυση θέσεων εργασίας	104
1.3 Η σημασία του οργανωτικού διαγράμματος	107
1.4 Εννοιολογικές οριοθετήσεις και χαρακτηριστικά της προσέλκυσης του ανθρώπινου δυναμικού	110
Σύνοψη	115
Λέξεις-κλειδιά	116
Ερωτήσεις για συζήτηση	116
Μελέτη περίπτωσης	116
Βιβλιογραφία	117
Ελληνόγλωσση	117
Ξενόγλωσση	118
Θεσμικά κείμενα	118
Διαδικτυακές πηγές	119
2 Επιλογή και τοποθέτηση του ανθρώπινου δυναμικού	121
2.1 Εννοιολογικές οριοθετήσεις	121
2.2 Η επιλογή του ανθρώπινου δυναμικού στη δημόσια διοίκηση	136
2.3 Τοποθέτηση του ανθρώπινου δυναμικού	138
Σύνοψη	139
Λέξεις-κλειδιά	139
Ερωτήσεις για συζήτηση	140
Ομαδικές εργασίες	140
Βιβλιογραφία	141
Ελληνόγλωσση	141

Ξενόγλωσση	142
Θεσμικά κείμενα	142
Διαδικτυακές πηγές	142
3 Η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού	145
3.1 Γενικά	145
3.2 Η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού	147
3.2.1 Η διεθνής προσέγγιση	147
3.2.2 Η ελληνική προσέγγιση	149
3.3 Η οργάνωση που μαθαίνει – Συμπεράσματα	159
Σύνοψη	163
Λέξεις-κλειδιά	163
Ερωτήσεις για συζήτηση	164
Μελέτη περίπτωσης	164
Βιβλιογραφία	165
Ελληνόγλωσση	165
Ξενόγλωσση	166
Θεσμικά κείμενα	167
Διαδικτυακές πηγές	167
4 Αξιολόγηση της απόδοσης του ανθρώπινου δυναμικού	169
4.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις	169
4.2 Εννοιολογικές οριοθετήσεις	172
4.3 Η διοίκηση της απόδοσης	178
4.4 Συμπερασματικά	184
Σύνοψη	186
Λέξεις-κλειδιά	187
Ερωτήσεις για συζήτηση	187
Μελέτη περίπτωσης	188
Βιβλιογραφία	188
Ελληνόγλωσση	188
Ξενόγλωσση	189
Διαδικτυακές πηγές	191
5 Μέθοδοι παρακίνησης του ανθρώπινου δυναμικού	193
5.1 Εννοιολογικές οριοθετήσεις	193
5.2 Οι κυριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις της παρακίνησης	197
5.2.1 Η θεωρία της ιεράρχησης των αναγκών του Maslow	198
5.2.2 Η θεωρία των δύο παραγόντων του Herzberg	199
5.2.3 Η θεωρία ERG του Alderfer	200
5.2.4 Η θεωρία των προσδοκιών του Vroom	201
5.2.5 Η θεωρία Χ και Υ του McGregor	202
5.2.6 Λοιπές θεωρίες παρακίνησης και ο ρόλος του ηγέτη	203
5.3 Συμπεράσματα	212

Σύνοψη	214
Λέξεις-κλειδιά	214
Ερωτήσεις για συζήτηση	215
Μελέτες περίπτωσης	215
Βιβλιογραφία	216
Ελληνόγλωσση	216
Ξενόγλωσση	218
Διαδικτυακές πηγές	219
6 Επικοινωνία, διοίκηση της γνώσης και ανθρώπινο δυναμικό	221
Σύνοψη	230
Λέξεις-κλειδιά	230
Ερωτήσεις για συζήτηση	230
Βιβλιογραφία	231
Ελληνόγλωσση	231
Ξενόγλωσση	232
Διαδικτυακές πηγές	233
7 Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και η Αρχή του Peter	235
7.1 Εισαγωγικά	235
7.2 Ανάπτυξη και ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού	237
Σύνοψη	245
Λέξεις-κλειδιά	245
Ερωτήσεις για συζήτηση	246
Βιβλιογραφία	246
Ελληνόγλωσση	246
Ξενόγλωσση	247
Διαδικτυακές πηγές	248
8 Υγιεινή και ασφάλεια στον χώρο εργασίας	251
8.1 Εννοιολογικές οριοθετήσεις	252
8.2 Το θεσμικό πλαίσιο της υγιεινής και της ασφάλειας	254
8.3 Η Επιθεώρηση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία	258
8.4 Μελέτη περίπτωσης	262
Σύνοψη	270
Λέξεις-κλειδιά	270
Ερωτήσεις για συζήτηση	270
Βιβλιογραφία	271
Ελληνόγλωσση	271
Ξενόγλωσση	272
Θεσμικά κείμενα	273
Διαδικτυακές πηγές	273

9	Εργασιακές σχέσεις και εργασιακά δικαιώματα – Ο ρόλος του συνδικαλιστικού κινήματος και η προστασία των εργαζομένων	275
9.1	Εργασιακά δικαιώματα	275
9.2	Το συνδικαλιστικό κίνημα	284
	Σύνοψη	290
	Λέξεις-κλειδιά	291
	Ερωτήσεις για συζήτηση	291
	Βιβλιογραφία	291
	Ελληνόγλωσση	291
	Ξενόγλωσση	293
	Θεσμικά κείμενα	293
	Διαδικτυακές πηγές	293
10	Ειδικά θέματα στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού	295
10.1	Το ανθρώπινο δυναμικό στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις	295
10.2	Το ανθρώπινο δυναμικό στην εκπαίδευση	297
10.3	Το ανθρώπινο δυναμικό στην εφοδιαστική αλυσίδα και στη διοίκηση έργου	299
10.4	Το ανθρώπινο δυναμικό στις ναυτιλιακές επιχειρήσεις	302
10.5	Το ανθρώπινο δυναμικό στις μονάδες υγείας	304
10.6	Το ανθρώπινο δυναμικό των Ενόπλων Δυνάμεων	307
	Σύνοψη	311
	Λέξεις-κλειδιά	311
	Ερωτήσεις για συζήτηση	311
	Βιβλιογραφία	312
	Ελληνόγλωσση	312
	Ξενόγλωσση	315
	Θεσμικά κείμενα	316
	Διαδικτυακές πηγές	316
 ΜΕΡΟΣ III: Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ – ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ		
1	Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας για το ανθρώπινο δυναμικό	321
	Σύνοψη	331
	Λέξεις-κλειδιά	331
	Ερωτήσεις για συζήτηση	331
	Βιβλιογραφία	332
	Ελληνόγλωσση	332
	Ξενόγλωσση	333
	Διαδικτυακές πηγές	334
2	Εναρμόνιση προσωπικής και επαγγελματικής ζωής	337
	Σύνοψη	348

Λέξεις-κλειδιά	348
Ερωτήσεις για συζήτηση	348
Βιβλιογραφία	348
Ελληνόγλωσση	348
Ξενόγλωσση	350
Θεσμικά κείμενα	350
Διαδικτυακές πηγές	351
3 Η πρόκληση της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού σε περιόδους οικονομικής και κοινωνικής κρίσης	353
3.1 Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στη ΔΑΔ	353
3.2 Η ενεργός γήρανση	360
3.3 Διοίκηση ταλέντων	363
Σύνοψη	366
Λέξεις-κλειδιά	366
Ερωτήσεις για συζήτηση	366
Βιβλιογραφία	366
Ελληνόγλωσση	366
Ξενόγλωσση	368
Θεσμικά κείμενα	369
Διαδικτυακές πηγές	369
4 Η διοίκηση της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας στις σύγχρονες επιχειρήσεις	371
4.1 Ορισμός της διοίκησης της διαφορετικότητας	371
4.2 Οι διαστάσεις της διοίκησης της διαφορετικότητας	379
4.2.1 Το φύλο	380
4.2.2 Μονογονεϊκές οικογένειες	383
4.2.3 Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ)	383
4.2.4 Εθνοτικές και φυλετικές διακρίσεις – Μετανάστες	385
4.2.5 Διακρίσεις με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό	386
Σύνοψη	390
Λέξεις-κλειδιά	390
Ερωτήσεις για συζήτηση	390
Βιβλιογραφία	391
Ελληνόγλωσση	391
Ξενόγλωσση	393
Θεσμικά κείμενα	394
Διαδικτυακές πηγές	394
5 Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού, Δ. Τσέλιος	397
5.1 Εισαγωγή	397
5.2 Καθοδηγούμενη από τα δεδομένα ΔΑΔ	399

5.3	Τα δεδομένα έχουν ήδη αλλάξει τις τυπικές λειτουργίες της ΔΑΔ	400
5.4	Γιατί, όμως, αυτή η αλλαγή της ΔΑΔ γίνεται σήμερα;	401
5.5	Δεδομένα και τεχνητή νοημοσύνη	402
5.6	Καλά όλα αυτά, τι σημαίνουν όμως για τη ΔΑΔ;	403
5.7	Γιατί, όμως, όλα αυτά δεν φέρνουν αποτελέσματα;	403
5.8	Δεδομένα της ευφυούς ΔΑΔ	404
5.9	Κατηγορίες δεδομένων ΔΑΔ	405
5.10	Πρόσληψη υπαλλήλων σύμφωνα με την ευφυή ΔΑΔ	406
5.11	Δέσμευση των εργαζομένων με χρήση των δεδομένων	408
5.12	Χρήση δεδομένων για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων	409
5.13	Ανάπτυξη μιας στρατηγικής της ευφυούς ΔΑΔ που θα καθοδηγείται από τα δεδομένα	410
5.14	Μελέτες περίπτωσης	413
5.14.1	<i>Αύξηση των κερδών μέσω της χρησιμοποίησης αναλυτικών δεδομένων για το πρόβλημα των αποχωρήσεων των εργαζομένων</i>	413
5.14.2	<i>Τα αναλυτικά δεδομένα πρόληψης μειώνουν το εργασιακό άγχος</i>	415
	Σύνοψη	418
	Λέξεις-κλειδιά	418
	Ερωτήσεις για συζήτηση	418
	Βιβλιογραφία	419
	Ελληνόγλωσση	419
	Ξενόγλωσση	420
	Διαδικτυακές πηγές	420
6	Στρατηγική Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού στην εποχή της παγκοσμιοποίησης	423
6.1	Παγκοσμιοποίηση και ανθρώπινο δυναμικό	423
6.2	Στρατηγική ΔΑΔ	429
	Σύνοψη	438
	Λέξεις-κλειδιά	439
	Ερωτήσεις για συζήτηση	439
	Μελέτη περίπτωσης	440
	Βιβλιογραφία	440
	Ελληνόγλωσση	440
	Ξενόγλωσση	442
	Διαδικτυακές πηγές	443
	ΕΠΙΜΥΘΙΟ – Ο επίλογος της διήγησης	445
	Ελληνοαγγλικό γλωσσάριο κυριότερων εννοιών	449

Παραρτήματα	457
Παράρτημα 1: Οργανωτικό διάγραμμα δημόσιας επιχείρησης	458
Παράρτημα 2: Θεματικό – χρονολογικό βιογραφικό σημείωμα	459
Παράρτημα 3: Οδηγίες για τη συμπλήρωση του βιογραφικού σημειώματος Europass	461
Παράρτημα 4: Αρχές και μέθοδοι εκπαίδευσης για τις μικρές επιχειρήσεις	463
Παράρτημα 5: Έντυπο αξιολόγησης προϊσταμένων οργανικών μονάδων	465
Παράρτημα 6: Έντυπο αξιολόγησης προϊσταμένων από υφισταμένους	466
Παράρτημα 7: Καθορισμός Συστήματος Διοίκησης με Στόχους	467
Παράρτημα 8: Τα μοντέλα και οι ρόλοι επικοινωνίας σύμφωνα με το Belbin Questionnaire	469
Παράρτημα 9: Αναγγελία εργατικού ατυχήματος στο ΚΕΠΕΚ	470
Παράρτημα 10: Διεθνές Σύμφωνο για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα	471
Παράρτημα 11: Υπόδειγμα Πρακτικών Συναντήσεων Ομάδας Υγιεινής και Ασφάλειας Τμήματος ... της Βιομηχανίας ...	473
Παράρτημα 12: Η ΕΕ εγκαινιάζει το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών: Ενεργοποιηθείτε!	476
Παράρτημα 13: Μια ιστορία για τη διαφορετικότητα	478
Παράρτημα 14: Η ποίηση κατά της διαφορετικότητας	480
Παράρτημα 15: Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική και ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού με ψηφιακές δεξιότητες	481
Παράρτημα 16: Οι ελληνικές επιχειρήσεις μετά την κρίση – Προοπτικές και στρατηγικές για διεθνή ανταγωνιστικότητα: Με ποια στρατηγική;	483